

Medlingsinstitutets årsredovisning för år 2021

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	2
Resultatredovisning.....	3
1. Inledning	3
2. Medling i arbetstvister	3
2.1 Central medlingsverksamhet.....	4
2.2 Lokal medlingsverksamhet.....	5
2.3 Tillsyn av medlare	7
2.4 Antal förlorade arbetsdagar på grund av konflikt 2021	8
2.5 Analyser och bedömningar – verksamhetsområdet Medling i arbetstvister	8
3. Analys och information	10
3.1 Samråd och överläggningar med arbetsmarknadens parter.....	10
3.2 Konferenser och seminarier	10
3.3 Publikationer	11
3.4 Publiceringar på webbplatsen och övriga informationsinsatser	12
3.5 Statistik över löneutvecklingen i Sverige.....	13
3.6 Analyser och bedömningar – verksamhetsområdet Analys och information.....	15
4. Kompetensutveckling	19
4.1 Analys av kompetensbehovet.....	19
4.2 Åtgärder för att säkerställa rätt kompetens och uppföljning av myndighetens mål för 2021	19
4.3 Bedömning.....	20
4.4 Mål för kompetensförsörjningen 2022–2023	20
5. Verksamhetens kostnader och intäkter 2019–2021	21
Finansiella dokument.....	22
RESULTATRÄKNING	22
BALANSRÄKNING.....	23
ANSLAGSREDOVISNING.....	24
TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER	25
SAMMANSTÄLLNING ÖVER VÄSENTLIGA UPPGIFTER	32

Resultatredovisning

1. Inledning

Medlingsinstitutet är en myndighet under Arbetsmarknadsdepartementet och har i uppdrag att verka för en väl fungerande lönebildning, att ansvara för medling i arbetstvister och att vara statistikansvarig myndighet för den officiella lönestatistiken.

Medlingsinstitutets verksamhet kan delas in i två områden:

- Medling i arbetstvister
- Analys och information

De viktigaste uppgifterna samt de återrapporteringskrav som myndigheten har enligt sin instruktion och regleringsbrevet för 2021 redovisas under respektive verksamhetsområde.

Myndigheten redovisar analyser och bedömningar om verksamhetens resultat och dess utveckling enligt vissa resultatindikatorer i avsnitt 2.5 (Medling i arbetstvister) och i avsnitt 3.6 (Analys och information).

För en mer utförlig beskrivning av bland annat löneutveckling, jämställdhet, avtalsförhandlingar och arbetsmarknadslagstiftning under 2021 hänvisas till Medlingsinstitutets årsrapport ”Avtalsrörelsen och lönebildningen 2021”. Den publiceras i februari 2022 och kommer att finnas tillgänglig på Medlingsinstitutets webbplats www.mi.se

2. Medling i arbetstvister

Enligt instruktionen ska Medlingsinstitutet ansvara för medling i tvister på arbetsmarknaden. Medlingsinstitutet förordnar medlare vid arbetstvister dels på *central nivå*, när en arbetsgivarorganisation och en arbetstagarorganisation förhandlar om löner och allmänna anställningsvillkor, dels på *lokal nivå*, mellan arbetstagarorganisationer och enskilda arbetsgivare.

Ur Medlingsinstitutets regleringsbrev för 2021:

Medlingsinstitutet ska rapportera antalet medlingsärenden på såväl central som lokal nivå.

För **centrala ärenden** redovisas antalet ärenden, tvister där varsel lagts, tvister där medlare förordnats, utlösta konflikter samt antalet ärenden där institutet har utsett medlare utan samtycke från parterna.

För **lokala ärenden** redovisas antalet ärenden.

För **samtliga ärenden** redovisas antalet förlorade arbetsdagar på grund av konflikt.

Medlingsinstitutet ska kommentera insatser och prestationer samt redovisa en bedömning av hur egna insatser respektive yttre faktorer påverkat utfallet.

2.1 Central medlingsverksamhet

Avtalsförhandlingarna under 2021

Under 2021 tecknades cirka 90 centrala kollektivavtal, varav merparten hörde till den av pandemiskäl senarelagda avtalsrörelsen 2020. Liksom i förhandlingarna året innan var utgångspunkten i avtalsförhandlingarna under 2021 den avtalskostnadsökning (det så kallade märket) som industrins parter hade kommit överens om i avtalen inom industrin den sista oktober 2020. De avtal som då hade tecknats innebar ett märke i form av kostnadsökningar på 5,4 procent under en 29 månaders avtalsperiod samt en låglönesatsning. Liksom året innan var, beträffande LO-förbundens avtal inom privat sektor, en annan viktig utgångspunkt den överenskommelse som Svenskt Näringsliv och LO i april 2020 hade träffat om bland annat sänkta åldersgränser för inbetalning av premier för ålderspension i Avtalspension SAF-LO.

Medling, varsel och stridsåtgärder

De enda fall i vilka det uppstod tvist mellan parterna, där det lades varsel om stridsåtgärder och där medling förordnades av Medlingsinstitutet, var i två förhandlingar om avtal vars giltighetstid hade prolangerats under 2020 och som alltså egentligen hörde till avtalsrörelsen det året. Det ena av dessa medlingsärenden rörde en tvist mellan Svenska Kommunalarbetareförbundet och Vårdföretagarna om nya kollektivavtal för vård och omsorg samt äldreomsorg inom privat sektor. Det andra ärendet handlade om en tvist mellan Svenska Transportarbetareförbundet och Biltrafikens Arbetsgivareförbund om ett nytt kollektivavtal för taxiförare. I båda fallen handlade tvisten främst om oenighet om lönehöjningar. Båda tvisterna kunde lösas utan att några stridsåtgärder bröt ut. Inte heller i övrigt utlöstes några stridsåtgärder och följaktligen förlorades inga arbetsdagar på grund av arbetsmarknadskonflikter på förbunds nivå under 2021.

Utvecklingen av antalet medlingsärenden, varsel och stridsåtgärder på central nivå under perioden 2011–2021 beskrivs i **tabell 2.1**.

Tabell 2.1 Medlingsärenden på central nivå 2011–2021

År	Ärenden	Tvister där varsel lagts	Tvister där medlare förordnats	Tvister där medlare förordnats utan samtycke	Tvister med utlösta konfliktåtgärder
2011	10	9	10	0	4
2012	23	19	23	0	6
2013	25	19	25	0	7
2014	7	5	6	0	2
2015	2	2	2	0	1
2016	20	24*	27**	0	7
2017	15	15	16***	0	1
2018	0	0	0	0	0
2019	2	2	2	0	2
2020	8	7	8	0	0
2021	2	2	2	0	0

* I Medlingsinstitutets årsrapport för 2016 anges 25 tvister med varsel. Det inbegriper en tvist inom industrin, i vilken Medlingsinstitutet inte utsåg medlare.

** Siffran står för de 24 tvisterna där varsel lagts samt de tre tvister där Medlingsinstitutet utsåg medlare på parternas begäran.

*** Två av tvisterna lades samman i ett ärende, varför det blev 15 ärenden totalt.

Källa: Medlingsinstitutet (W3D3)

Medling på områden med egen ordning för medling

På områden med förhandlingsordningsavtal med en egen ordning för medling utser parterna själva sina medlare. Under 2021 förekom inte någon sådan medling.

Avtal om förhandlingsordning 2021

Antalet förhandlingsordningsavtal uppgår för närvarande till 14. De omfattar drygt 90 av de vid början av 2022 cirka 650 centrala kollektivavtalen. Det kan vad gäller LO-förbunden noteras att det numera endast finns förhandlingsordningsavtal inom industrin (Industriavtalet).

Kommentarer om central medlingsverksamhet under 2021

Även om antalet avtalsförhandlingar blev högre än planerat på grund av den förskjutna avtalsrörelsen 2020 kan år 2021 i termer av antal medlingsärenden och förlorade arbetsdagar jämföras med tidigare år utan större avtalsrörelser, se **tabell 2.2** och **2.3**.

Tabell 2.2 Antal medlingsärenden hos Medlingsinstitutet under år med få avtalsförhandlingar

	2014	2015	2018	2019	2021
Antal medlingsärenden i förbundsförhandlingar	6	2	0	2	2

Tabell 2.3 Antal förlorade arbetsdagar i tvister på förbunds nivå under år med få avtalsförhandlingar

	2014	2015	2018	2019	2021
Antal förlorade arbetsdagar i förbundsförhandlingar	2 845	0	0	7 527	0

2.2 Lokal medlingsverksamhet

För medling i lokala tvister hade Medlingsinstitutet under 2021 *fyra* fasta medlare förordnade med varsitt geografiskt verksamhetsområde. De fasta medlarna handlägger i första hand tvister mellan enskilda arbetsgivare och fackliga organisationer där den fackliga organisationen kräver att företaget ska träffa kollektivavtal.

Medling, varsel och stridsåtgärder

Över tid har antalet lokala ärenden minskat. I **tabell 2.4** redovisas förändringarna i antal nya ärenden sedan 2006 med en uppdelning mellan avtalstvister, Sveriges Arbetsares Centralorganisation (SAC) Syndikalisternas tvister (andra än avtalstvister) och övriga ärenden. Av 2021 års tio ärenden handlade åtta om tvister om tecknande av kollektivavtal (avtalstvister).

Tabell 2.4 Ärendefördelning åren 2006–2021

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Avtalstvister	102	44	13	18	17	12	16	17	27	25	11	1	8	2	10	8
Varav																
LO-förbund	98	43	12	16	16	8	13	11	20	21	6	1	7	2	7	7
TCO-förbund	--	--	--	--	1	2	2	4	6	--	--	--	--	--	--	--
Saco-förbund	1	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Övriga*	3	1	1	2	--	2	1	2	1	4	5	--	1	--	3	1
SAC	36	37	55	45	45	33	15	14	8	4	7	2	3	10	1	2
Övriga ärenden**	--	2	--	5	--	1	1	--	--	1	1	1	--	--	--	--
TOTALT	138	83	68	68	62	46	32	31	35	30	19	4	11	12	11	10

* I huvudsak Svenska Hamnarbetarförbundets avdelningar. År 2018 avser ärendet en tvist mellan Svensk Pilotförening och flygbolaget Ryanair DAC. År 2020 och 2021 avser ärendena tvister i vilka SAC-föreningar ställt krav på kollektivavtal.

** I huvudsak varsel från organisationer utanför etablerade fackförbund.

Källa: Medlingsinstitutet (W3D3)

Av 2021 års avtalstvister, alla utom en med något LO-förbund på den fackliga sidan, var Svenska Elektrikerförbundet (SEF) part i fem fall och GS Facket för Skogs-, Trä- och Grafisk bransch (GS-facket) respektive Industrifacket Metall (IF Metall) parter i en tvist var. Därtill var en SAC-förening part i en avtalstvist.

I samtliga avtalstvister lades varsel om stridsåtgärder i form av strejk, oftast i kombination med blockad av verksamheten. Stridsåtgärder utlöstes i två fall som sammantagna medförde att elva arbetsdagar förlorades. I samtliga fall utom ett (tvisten med SAC-föreningen) löstes tvisten genom att arbetsgivaren blev kollektivavtalsbunden med den varslande fackliga organisationen antingen genom att teckna ett hängavtal med den eller genom att bli medlem i en arbetsgivarorganisation med vilken den fackliga organisationen har ett centralt kollektivavtal.

Av SEF:s fem tvister avsåg tre företag som inte tidigare hade något kollektivavtal. I tvisterna med GS-facket och IF Metall hade de berörda arbetsgivarna inget kollektivavtal sedan tidigare. I avtalstvisten med SAC-föreningen var arbetsgivaren redan medlem i en arbetsgivarorganisation (Biltrafikens Arbetsgivarförbund) och gjorde klart att man inte avsåg att bli bunden av ett avtal med föreningen. Då bedömningen gjordes att det saknades förutsättningar att med hjälp av medling nå en lösning av tvisten avslutades ärendet.

Det var i två av SEF:s tvister som de elva arbetsdagarna på lokal nivå förlorades, i det ena fallet dock som resultat av vidtagna sympatiåtgärder av Svenska Byggnadsarbetareförbundet och inte som resultat av strejkande SEF-medlemmar. När SEF utlöste strejken hade nämligen en av de två medlemmarna på företaget slutat och den andre begärt sitt utträde ur organisationen.

Av **tabell 2.5** framgår att inga medlingsärenden under 2021 gällde utländska företag eller fartyg.

Tabell 2.5 Avtalstvister 2006–2021

År	Antal tvister	Varav	
		Fartyg	Utländska företag
2006	102	7	4
2007	44	5	1
2008	13	1	1
2009	18	4	0
2010	17	2	0
2011	12	1	0
2012	16	3	0
2013	17	2	0
2014	27	4	0
2015	25	3	0
2016	12	0	0
2017	2	0	0
2018	8	1	1
2019	2	0	0
2020	10	0	0
2021	8	0	0

Källa: Medlingsinstitutet (W3D3)

Kommentarer om lokal medlingsverksamhet under 2021

Antalet lokala ärenden har minskat under en längre tid. Under de första fem åren på 2000-talet var dessa ärenden i genomsnitt cirka 80 per år, vilket var en halvering av antalet sådana ärenden jämfört med början av 1990-talet. År 2006 skedde en markant ökning av antalet lokala tvister, bland annat beroende på en mycket stor ökning det året och de närmast följande åren av antalet tvister med någon SAC-förening som facklig part. Under de därefter följande åren minskade antalet lokala ärenden successivt ned till ett trettiotal per år under perioden 2012–2015. Därefter har de lokala ärendena varit ännu färre.

Bland medlingsärendena under 2021 var ett särpräglad av det skälet att arbetsgivaren redan hade ett kollektivavtal med en ”fristående” facklig organisation med namnet Blå-gul fackförening, vilket var något som framkom först under medlingen. Tvisten löstes genom att arbetsgivaren tecknade ytterligare ett kollektivavtal, ett hängavtal på Installationsavtalet mellan Installatörsföretagen och SEF.

2.3 Tillsyn av medlare

Enligt förordningen (1976:826) om medling i arbetstvister förordnas medlare av Medlingsinstitutet på ett fast medlingsuppdrag (fast medlare) eller för medling i en viss uppkommen arbetstvist (särskild medlare). Medlingsinstitutet utövar tillsyn över medlarna och meddelar närmare föreskrifter om medlarnas verksamhet.

För 2021 förordnades fyra *fasta medlare*. De fasta medlarna har ansvar för varsitt geografiskt distrikt. De har ett månatligt arvode. Tillsyn sker genom att medlarna efter varje avslutat ärende skickar in en rapport där deras åtgärder redovisas liksom resultatet i ärendet. Vidare kallas de fasta medlarna minst en gång om året till ett seminarium hos Medlingsinstitutet för genomgång av olika rutiner och diskussion om gemensamma frågor. Medlingsinstitutet har beslutat en särskild instruktion för de fasta medlarnas verksamhet.

Särskilda medlare utses bland en grupp bestående av ett trettiotal personer. Tillsynen består i kontakter med medlarna inför, under och efter medlingsuppdragen. Efter avslutat medlingsuppdrag lämnas en skriftlig rapport över medlingen och medlarnas åtgärder. Medlarna bjuds även in till Medlingsinstitutets konferenser och seminarier. Dessutom ordnar myndigheten regelbundet särskilda medlarseminarier. Medlingsinstitutet har för den centrala medlingsverksamheten beslutat föreskrifter dels om redovisningen av särskilt förordnade medlares uppdrag och vilken ersättning som utgår vid sådana uppdrag, dels om vilka rutiner som tillämpas hos institutet inför och efter avslutade medlingsuppdrag.

2.4 Antal förlorade arbetsdagar på grund av konflikt 2021

Under 2021 förlorades totalt endast elva dagar i konflikter på arbetsmarknaden (i de två ovan nämnda lokala tvisterna). Visserligen lades varsel om politisk strejk i två fall under året (av två SAC-föreningar, i bägge fallen avseende enstaka personer under några timmar), men Medlingsinstitutet har inga uppgifter om stridsåtgärderna verkställdes. Inte heller har Medlingsinstitutet några uppgifter om olovliga strejker under året. I **tabell 2.6** redovisas antalet förlorade arbetsdagar under perioden 2011–2021.

Tabell 2.6 Förlorade arbetsdagar 2011–2021
(både lovliga och olovliga konflikter ingår)

År	Förlorade arbetsdagar
2011	254
2012	37 072
2013	7 084
2014	3 450
2015	234
2016	10 417
2017	2 570
2018	50
2019	7 577
2020	0
2021	11

Anmärkning: En arbetsmarknadskonflikts omfattning redovisas i antalet hela förlorade arbetsdagar. Det betyder t.ex. att en strejk av tio personer under en halv dag räknas om till fem hela dagar.

Konfliktstatistiken över förlorade arbetsdagar grundas inte på några exakta uppgifter. Medlingsinstitutet samlar in uppgifter genom kontakter med berörda parter för besked om i vilken omfattning konfliktersättning har utbetalats. Medlingsinstitutets kännedom om olovliga konflikter grundas i första hand på uppgifter i massmedia.

Källa: Medlingsinstitutet

2.5 Analyser och bedömningar – verksamhetsområdet Medling i arbetstvister

I detta avsnitt sammanfattar Medlingsinstitutet analyser och bedömningar om verksamhetens resultat och dess utveckling enligt vissa resultatindikatorer för verksamhetsområdet Medling i arbetstvister under 2021.

Sedan år 2019 redovisar Medlingsinstitutet inte längre sina prestationer i detta avsnitt. En sådan redovisning finns inte längre med i årsredovisningen dels med anledning av de ändrade bestämmelserna för myndigheternas resultatredovisningar i förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, dels eftersom myndigheten inte handlägger ett stort antal ärenden som rör enskilda. Därför redovisas inte heller några styckkostnader per ärende.

I regleringsbrevet för 2021 anges att myndigheten ska rapportera antalet medlingsärenden på såväl central och lokal nivå samt att redovisa antalet förlorade arbetsdagar på grund av konflikt. Därtill ska myndigheten kommentera insatser och prestationer samt redovisa en bedömning av hur egna insatser respektive yttre faktorer påverkar utfallet. Mot bakgrund av detta har Medlingsinstitutet valt ut ett antal resultatindikatorer för sina medlingsinsatser både på central och på lokal nivå, se **tabell 2.7**.

Tabell 2.7 Tvister och medlingsinsatser 2019–2021

Resultatindikatorer

	2019	2020	2021
Tecknade centrala kollektivavtal om löner och allmänna villkor under året	21	420	90
Förbundsförhandlingar med varsel om stridsåtgärder	2	7	2
Antal tvister på central nivå där medlare förordnats av Medlingsinstitutet	2	8	2
Andel avtal för vilka medling beslutades i förhållande till antal förbundsavtal som förhandlades	i.u.	6 %	2 %
Andel arbetstagare som omfattats av medlingsärendena i förhållande till antal förbundsavtal som förhandlades	i.u.	20 %*	9 %*
Förlorade arbetsdagar på grund av stridsåtgärder i förbundsförhandlingar	7 527	0	0
Antal lokala avtalstvister	2	10	8
Antal lokala avtalstvister där medlare förordnats	2	8	8
Förlorade arbetsdagar på grund av stridsåtgärder i lokala avtalstvister	0	0	11
Förlorade arbetsdagar under året totalt i förbundsförhandlingar och lokala tvister	7 527	0	11

* Ska ses som en uppskattning eftersom antalet arbetstagare som omfattas är ungefärlig.
Källa: Medlingsinstitutet

Avtalsrörelsen 2020 fortsatte en bit in under 2021, ett på förhand litet avtalsår blev därmed något större. I likhet med avtalsåret 2020 var 2021 ett mycket fredligt år på förbundsnyivån och antalet medlingsärenden var likartat med hur det sett ut under närmast föregående mindre avtalsår. Följaktligen var det endast en handfull särskilda medlare som hade något medlingsuppdrag under året.

Den lokala medlingsverksamheten liknade förhållandena under de närmast föregående åren. Dimensioneringen av den lokala medlingsverksamheten bedöms tills vidare motsvara behovet av denna typ av medlingsinsatser.

Den svenska arbetsmarknaden är påfallande fredlig, jämfört med till exempel de andra nordiska länderna. På förbundsnyivån är samsynen betydande om vikten av ”industrimärket” för utvecklingen av avtalskostnaderna. I de förhållandevis få fall medling behöver tillgripas ifrågasätts inte märket, tvisterna handlar om annat, och medlarna kan oftast få till stånd lösningar utan att i vart fall mer omfattande stridsåtgärder behöver tillgripas. På lokal nivå är det slående hur många kollektivavtalsbindningar som kommer till stånd varje år i förhållande till antalet avtalstvister och medlingsärenden. De senaste åren har runt 15 000 kollektivavtalsbindningar skett per år, samtidigt som avtalstvister är något tiotal. Dessa tvister löses vanligen genom att parterna efter medling tecknar kollektivavtal.

3. Analys och information

Som en del i uppdraget att verka för en väl fungerande lönebildning bedriver Medlingsinstitutet en omfattande analys- och informationsverksamhet som redovisas i detta kapitel.

Enligt instruktionen ska Medlingsinstitutet verka för en väl fungerande lönebildning. Detta sker bl.a. genom att:

- samråda med parterna om de samhällsekonomiska förutsättningarna för avtalsförhandlingar samt utifrån de rapporter om samhällsekonomin som Konjunkturinstitutet upprättar uppmärksamma lönebildningsproblem
- tillvarata och upprätthålla den samsyn som finns på arbetsmarknaden om den konkurrensutsatta sektorns lönenormerande roll
- analysera löneutvecklingen från ett jämställdhetsperspektiv och vid överläggningar med arbetsmarknadens parter peka på vikten av att de centrala kollektivavtalen konstrueras så att de främjar de lokala parternas arbete med jämställda löner

Ur Medlingsinstitutets regleringsbrev för 2021:

- Medlingsinstitutet ska redovisa och kommentera sina insatser i form av information till parter och allmänhet samt andra aktiviteter som vidtagits för att främja en väl fungerande lönebildning.
- Härvid ska Medlingsinstitutet redovisa en bedömning av hur egna insatser respektive yttre faktorer påverkat utfallet.

3.1 Samråd och överläggningar med arbetsmarknadens parter

Medlingsinstitutet har inför och under avtalsrörelsen 2021 haft kontakter med olika partsorganisationer. Parterna har redovisat sina synpunkter och tidsplaner inför avtalsrörelsen 2021 för Medlingsinstitutet.

3.2 Konferenser och seminarier

Under 2021 har Medlingsinstitutet arrangerat flera konferenser och seminarier med skilda teman för arbetsmarknadens parter, medlare, ekonomer, statistiker, myndighetsrepresentanter och massmedia.

På grund av covid-19-pandemin har flertalet konferenser och seminarier genomförts digitalt antingen genom streamade produktioner på Youtube eller i form av videomöten.

- Webinarium om årsrapporten ”Avtalsrörelsen och lönebildningen 2020” (19 februari)
- Digitalt seminarium för särskilda medlare (23 mars)
- Webinarium om årsrapporten ”Avtalsrörelsen och lönebildningen 2020” (27 april)
- Digitalt seminarium för särskilda medlare (16 juni)

- Webbinarium om lönestrukturstatistik för hela ekonomin 2020 och om rapporten ”Löneskillnaden mellan kvinnor och män 2020 – Vad säger den officiella lönestatistiken?” (22 juni)
- Digitalt statistikintressentmöte (22 juni)
- Webbinarium om de samhällsekonomiska förutsättningarna för lönebildningen (22 oktober)
- Seminarium för särskilda medlare (9 november)
- Seminarium för fasta medlare (3 december)
- Statistikintressentmöte (6 december)

3.3 Publikationer

Årsrapporten Avtalsrörelsen och lönebildningen

Enligt instruktionen ska Medlingsinstitutet årligen upprätta en rapport om löneutveckling, jämställdhet, avtalsförhandlingar och arbetsmarknadslagstiftning. 2021 års rapport kommer att publiceras i februari 2022.

Rapporten om Löneskillnaden mellan kvinnor och män 2020 – Vad säger den officiella lönestatistiken?

Enligt instruktionen ska Medlingsinstitutet också upprätta en årlig rapport om den årsvisa lönestatistiken. I juni 2021 presenterades den årliga lönestrukturstatistiken för hela ekonomin 2020 vid ett webinarium på Youtube då även en särskild rapport med titeln ”Löneskillnaden mellan kvinnor och män 2020 – Vad säger den officiella lönestatistiken?” publicerades.

Rapporten Ekonomi och lönebildning under pandemin

Rapporten ”Ekonomi och lönebildning under pandemin” innehåller jämförelse av hur pandemin påverkat ekonomi och lönebildning i 12 europeiska länder och vilken roll arbetsmarknadens parter spelat i krisanteringen. Rapporten presenterades vid webinariet om de samhällsekonomiska förutsättningarna för lönebildningen i oktober 2021.

Skriften Lön för mödan

Medlingsinstitutets skrift ”Lön för mödan” beskriver arbetsmarknaden och hur den fungerar. Skriften vänder sig i första hand till elever och lärare på gymnasiet, men kan förstås läsas av alla som vill lära sig mer om grunderna när det gäller bland annat löner, arbetsmarknadens organisationer och kollektivavtal. Skriften uppdaterades och ett nytryck beställdes under 2021. ”Lön för mödan” distribuerades i 12 370 exemplar under året.

3.4 Publiceringar på webbplatsen och övriga informationsinsatser

Publicering av konjunkturlönestatistik

Enligt instruktionen ska Medlingsinstitutet upprätta en månatlig rapport om konjunkturlönestatistiken. Denna statistik har som huvudsyfte att månatligen belysa lönenivån och dess förändring över tid. Konjunkturlönestatistiken har publicerats på Medlingsinstitutets webbplats 10 gånger under 2021. Vid samtliga tillfällen har också inslag på Youtube producerats.

Pressmeddelanden

En viktig informationskanal för att sprida kunskap om myndighetens verksamhet är pressmeddelanden. Medlingsinstitutet skickar ut pressmeddelanden bland annat till massmedier och fackförbundstidningar när medlare utses i tvister om tecknande av kollektivavtal på både central och lokal nivå. Därutöver informeras massmedia, fackförbundstidningar samt organisationerna på arbetsmarknaden med ett pressmeddelande bland annat när konjunkturlönestatistik publiceras på webbplatsen eller när nya publikationer presenteras. Alla pressmeddelanden publiceras även särskilt på webbplatsen.

Under 2021 har antalet pressmeddelanden varit sammanlagt 28.

Medlingsinstitutet medverkar i konferenser, seminarier och arbetsgrupper

Under 2021 har Medlingsinstitutet medverkat även i konferenser och seminarier i andras regi. Kunskapen om arbetsmarknaden i stort, avtalsförhandlingar och frågor om löne- och arbetskostnadsstatistik är fortsatt efterfrågad.

Generaldirektören har hållit föredrag om den svenska arbetsmarknadsmodellen, Medlingsinstitutets verksamhet och den senaste avtalsrörelsen. Detta har skett i flera olika sammanhang bland annat på Forum jämställdhet, Akavia, de nordiska kommunalarbetsförbundens årliga träff och inför Almegas förhandlare, Svenskt Näringsliv, Sacos studenteråd, LO:s ombudsmannautbildning, Läkarförbundet, Unionens förhandlare, ILERA, Nordiska ministerrådet, Riksrevisionen, SME Assembly, Ratio och Kommunals samtliga ombudsmän.

De externa kontakterna är viktiga för Medlingsinstitutets verksamhet även när det gäller kvalitetssäkring och utveckling av den lönestatistik som Medlingsinstitutet är ansvarig myndighet för. Medlingsinstitutet har till exempel kontinuerligt kontakt med huvudanvändarna av konjunkturlönestatistiken: Riksbanken, Konjunkturinstitutet och Finansdepartementet.

Medlingsinstitutet har även under 2021 deltagit i Statistiska centralbyråns (SCB) användarråd samt i arbetet för att utveckla en modern arbetsmarknadsstatistik. Medlingsinstitutet deltar även i statistikchefs nätverket inom ramen för Rådet för den officiella statistiken (ROS).

Övrig samverkan

Under året bistod Medlingsinstitutet Arbetsmarknadsdepartementet i arbetet med att ta fram underlag för förhandlingar om ett EU-direktiv om minimilöner. Medlingsinstitutet bidrog med sakkunskap om den del av direktivförslaget som handlar om att uppgifter om bland annat kollektivavtalstäckning och löner ska samlas in i syfte att övervaka minimilönernas täckning och tillräcklighet.

3.5 Statistik över löneutvecklingen i Sverige

Den officiella lönestatistiken

Medlingsinstitutet är statistikansvarig myndighet för den officiella lönestatistiken. Medlingsinstitutets ansvarsområde är den officiella statistiken över löner och arbetskraftskostnader. Statistik över utbetalda lönesummor ligger däremot utanför ansvarsområdet.

Den officiella lönestatistiken kan grovt delas in i tre delar: konjunkturlönestatistiken, som är månatlig, lönestrukturstatistiken, som är årlig, samt EU-statistik.

Ur Medlingsinstitutets regleringsbrev 2021:

Medlingsinstitutet ska

- redovisa löneutvecklingen på hela arbetsmarknaden, mätt som procentuell förändring från föregående år.
- redovisa arbetskraftskostnaden per timme inom näringslivet, mätt som procentuell förändring från föregående år i förhållande till euroområdet och USA.

På grund av konstruktionerna i kollektivavtalen som tecknades i slutet av 2020 kommer den svenska löneutvecklingen 2021 att bli högre jämfört med 2020. Enligt det preliminära utfallet för månaderna januari t.o.m. november 2021 uppgick löneökningarna till i genomsnitt 2,7 procent för ekonomin som helhet, vilket kan jämföras med 2,1 procent helåret 2020. Siffrorna för 2021 är fortfarande preliminära, men enligt Medlingsinstitutets statistiska modell för retroaktiva löneökningar väntas utfallet för ekonomin som helhet kalenderåret 2021 bli ca 0,1 procentenheter högre än den nuvarande siffran (se **tabell 3.1**).

Tabell 3.1 Löneutvecklingen för hela arbetsmarknaden 2012–2021
Procentuell förändring från föregående år

2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	2021**
3,0	2,5	2,8	2,4	2,4	2,3	2,6	2,6	2,1	2,8

Anmärkning: Siffror för det senast uppmätta året är inte kompletta och revideras normalt.

* Uppgifterna för 2020 har reviderats upp med 0,3 procentenheter jämfört med förra årets årsredovisning.

** Uppgifterna för 2021 avser en skattning av de definitiva uppgifterna för Medlingsinstitutets sammanvägning av löneutvecklingen i hela ekonomin jan–nov 2021.

Källa: Medlingsinstitutet

Arbetskostnaderna¹ per timme har det senaste decenniet ökat något snabbare i Sverige jämfört med i USA och märkbart snabbare än i euroområdet (se **tabell 3.2**). Under 2021 indikerar de preliminära utfallen i Sverige, liksom i USA, påtagligt stigande arbetskostnader jämfört med året innan. I euroområdet har arbetskostnaderna istället ökat långsamt under 2021. Men för de enskilda åren 2021 och även 2020 är inte statistiken över arbetskostnader jämförbar mellan olika länder. Det beror på att olika stödåtgärder påverkat de genomsnittliga arbetskostnaderna på olika sätt i olika länder under pandemins inledning 2020 och under 2021, då ekonomin börjat öppna upp igen.

¹ Arbetskostnad och arbetskraftskostnad används synonymt och Medlingsinstitutet har valt att hålla sig till en av formerna. Av praktiska skäl föll valet på den kortare formen eftersom begreppet ofta används i sammansatta ord.

Beräknas ett genomsnitt för åren 2020–2021 tar många av de statistiska störningarna ut varandra. Genomsnittet för 2020–2021 indikerar att arbetskostnaderna ökat långsammare i Sverige under pandemin, medan ökningstakten tilltagit i USA. I euroområdet är det ingen skillnad mot genomsnittet sedan 2011.

Tabell 3.2 Arbetskostnadsutvecklingen per timme inom näringslivet 2011–2021
Procentuell förändring från föregående år

	Euroområdet	USA	Sverige
2011	2,5	2,2	2,7
2012	2,3	1,9	3,9
2013	0,8	1,9	1,8
2014	1,4	2,1	2,7
2015	1,5	2,1	2,8
2016	1,2	2,1	3,8
2017	1,9	2,5	2,8
2018	2,6	2,9	2,0
2019	2,4	2,7	2,6
2020	2,7	2,6	0,5
2021*	1,0	3,6	3,6
Genomsnitt 2011-2021*	1,9	2,4	2,7
Genomsnitt 2020-2021*	1,9	3,1	2,0

Anmärkning: Uppgifter avseende euroområdet kommer direkt från Eurostat, vilket medför skillnader mot uppgifterna i tidigare årsredovisningar avseende euroområdet, eftersom de i stället baserades på Medlingsinstitutets sammanvägning för flera länder. Uppgifter för euroområdet och Sverige är baserade på Labour Cost Index och uppgifter för USA är baserade på Employment Cost Index.

* Uppgifterna för 2021 i euroområdet och i Sverige avser utvecklingen 1–3 kv jämfört med samma period 2020, medan uppgifterna för USA avser hela året.

Alla uppgifterna i tabellen revideras kontinuerligt vilket kan påverka tidsserierna.

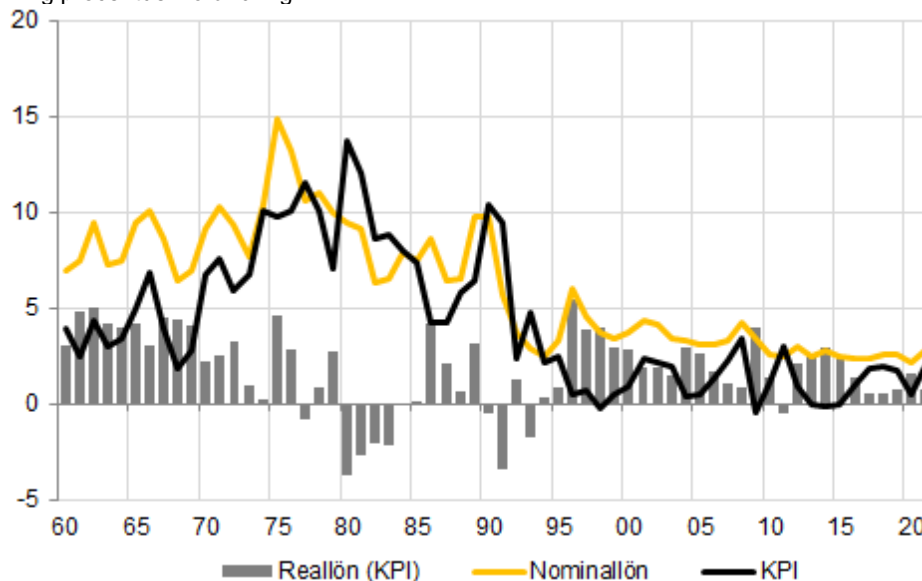
Källor: Bureau of Labour Statistics och Eurostat.

I **diagram 3.1** redovisas den nominella och reala löneutveckling för alla anställda i Sverige, samt prisutvecklingen enligt konsumentprisindex (KPI). Under perioden 1998 till 2021 ökade de nominella lönerna med i genomsnitt 3,1² procent per år och KPI ökade med 1,2 procent per år. Därmed steg reallönen med i genomsnitt 1,9 procent per år. Den starka utvecklingen under perioden innebär att nivån på reallönen var 56 procent högre 2021 jämfört med 1997.³

² Siffran för 2021 är preliminär och kan komma att revideras upp något, men med all sannolikhet utan att påverka genomsnittet 1998–2021.

³ Med inflationen mätt med KPI. Används KPIF, dvs. KPI rensat för ändringar i bostadsränteutgifter, har reallönen stigit med 42 procent mellan 1997 och 2021.

Diagram 3.1 Nominell lön, reallön och KPI 1960–2021*
Årlig procentuell förändring

Anmärkning: * Preliminära siffror för 2021

Källor: Medlingsinstitutet, SCB och Konjunkturinstitutet

Inflationen låg nära Riksbankens mål på 2 procent åren innan 2020, då den kraftigt föll tillbaka. Under 2021 steg dock inflationen snabbt under årets andra hälft. För månaderna oktober och november kunde negativa årliga reallöneförändringar noteras. Den reala lönetillväxten för månaderna januari–november 2021 var dock positiv i genomsnitt.

3.6 Analyser och bedömningar – verksamhetsområdet Analys och information

I detta avsnitt redovisar Medlingsinstitutet verksamhetens resultat och dess utveckling enligt vissa resultatindikatorer för verksamhetsområdet Analys och information under 2021.

Sedan år 2019 redovisar Medlingsinstitutet inte längre sina prestationer i detta avsnitt. En sådan redovisning finns inte längre med i årsredovisningen dels med anledning av de ändrade bestämmelserna för myndigheternas resultatredovisningar i förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, dels eftersom myndigheten inte handlägger ett stort antal ärenden som rör enskilda. Därför redovisas inte heller några styckkostnader per ärende.

Enligt regleringsbrevet för 2021 ska Medlingsinstitutet redovisa och kommentera sina insatser i form av information till parter och allmänhet samt andra aktiviteter som vidtagits för att främja en väl fungerande lönebildning. Härvid ska myndigheten redovisa en bedömning av hur egna insatser respektive yttre faktorer påverkat utfallet.

Mot bakgrund av detta har Medlingsinstitutet valt ut ett antal resultatindikatorer (se **tabell 3.3**) för redovisning av resultat för vissa analys- och informationsinsatser.

Tabell 3.3 Analys- och informationsinsatser 2019–2021
Resultatindikatorer

	2019	2020	2021
Antal konferenser och seminarier som MI anordnat (exkl. presskonferenser)	10*	11	10
Antal presskonferenser	2	0	0
Antal besökare (cirka) på konferenser och seminarier som MI ordnat	1 200	396	86
Antal deltagare (cirka) på telefon- och videomöten	..	165	84
Antal visningar från konferenser, seminarier och övriga inslag på Youtube	752	2 299	7 692
Antal publikationer	5**	6**	4**
Antal distribuerade exemplar av skriften "Lön för mödan"	11 967	14 426	12 370
Antal pressmeddelanden	20	35	28
Antal sidvisningar (webbplatsen) per månad	21 450***	17 224	14 541****
Antal omnämnananden av Medlingsinstitutet i media	1 289	794	442

* Medlingsinstitutet var en medarrangör vid en konferens.

** Varav en publikation avser nytryck av tidigare publicerad skrift.

*** 2019 är ett genomsnitt av januari till oktober.

**** På grund av mätproblem som sammanföll med presentationen av årsrapporten är månadsgenomsnittet underskattat.

.. Inga data tillgängliga.

Källa: Medlingsinstitutet (W3D3, Visma Proceedo, NewsMachine, Vizzit)

Väl fungerande lönebildning

Att lönebildningen fungerar väl är av central betydelse för tillväxt, sysselsättning och konkurrenskraft i Sverige. Lönebildningen påverkar i stor utsträckning pris- och kostnadsutvecklingen och därmed sysselsättningen. I den proposition som föregick inrättandet av Medlingsinstitutet framgår vad som kännetecknar en väl fungerande lönebildning.

En väl fungerande lönebildning

- tar sin utgångspunkt i den internationellt konkurrensutsatta sektorns lönenormerande roll
- kombinerar ökad reallön med en hög sysselsättningsgrad
- medför få arbetsmarknadskonflikter
- möjliggör relativa löneförändringar
- bidrar till det svenska näringslivets internationella konkurrenskraft.

Lönebildningen påverkas av ett stort antal aktörer och av utvecklingen såväl på det nationella som på det internationella planet. Som Medlingsinstitutet framhållit i tidigare årsredovisningar är det inte möjligt att med någon större säkerhet bedöma vilken påverkan myndighetens åtgärder under ett visst år haft i jämförelse med yttre faktorerens påverkan under samma år.

Den påverkan Medlingsinstitutet haft på lönebildningen bör i första hand ses som det samlade resultatet av tjuogoett års arbete för att verka för en väl fungerande lönebildning. Detta har skett bl.a. genom att tillvarata och vidmakthålla den samsyn som finns bland arbetsmarknadens parter om den konkurrensutsatta sektorns lönenormerande roll.

Konferenser och seminarier

Medlingsinstitutet ordnar årligen *konferenser och seminarier* som är en viktig mötesplats för alla parter på arbetsmarknaden och fungerar som ett forum för diskussion om aktuella frågor, bland annat om lönebildning. De skapar också en informell mötesplats för parterna. Att erbjuda tillfällen till sådana informella möten mellan parterna är en viktig del av Medlingsinstitutets arbete för en väl fungerande lönebildning.

Medlingsinstitutet ordnar konferenser och seminarier av olika storlek och format. Antal konferenser och seminarier, deltagare, innehåll och omfattning varierar från år till år och det kan därför vara svårt att göra jämförelser mellan åren. Det gäller inte minst för år 2021 då alla större konferenser genomfördes i form av webinarier.

Under 2021 har liksom tidigare år samråd om den officiella lönestatistiken ägt rum med användare av lönestatistik. Höstens samråd hölls som ett fysiskt möte med 37 anmälda deltagare. Samråden är forum för diskussion och reflektion och därför viktiga i Medlingsinstitutets roll som ansvarig myndighet för den officiella lönestatistiken.

Årsrapporten presenterades i två olika webinarier eftersom den uppskjutna avtalsrörelsen år 2020 gjorde att man behövde vänta in aktuella siffror. En första presentation hölls i februari och en andra i april. Sammanlagt har de inslagen på Youtube visats 1 235 gånger.

Rapporten om löneskillnader mellan kvinnor och män presenterades vid ett webinarium på Youtube och har under året visats sammanlagt 466 gånger i sin textade eller otextade version. Presentationen ersatte för andra året i rad det vanliga seminariet under Almedalsveckan.

Konferensen om de samhällsekonomiska förutsättningarna för lönebildningen som brukar hållas i oktober ersattes av ett webinarium där även en egen rapport presenterades. I webinariet medverkade också Konjunkturinstitutet och Riksbanken. Sedan det sändes har det under 2021 visats 417 gånger.

Sedan 2016 har Medlingsinstitutet dokumenterat sina större konferenser i en egen kanal på Youtube. Under år 2021 ersatte den liksom under 2020 de sedvanliga konferenserna. Presentationer av konjunkturlönestatistiken får cirka 50 visningar, men de som ser presentationerna är enligt Medlingsinstitutets bedömning mycket kvalificerade användare av statistiken. Eftersom de korta inslagen görs i egen regi är kostnaden låg.

Youtube-kanalen är ett värdefullt komplement och dessutom ett sätt att dokumentera myndighetens verksamhet. I takt med att hemarbetet ökat har också vanan vid digitala medier ökat och befäst sin roll som viktiga kanaler för Medlingsinstitutets utåtriktade verksamhet. Statistiken visar också att även äldre inslag kan få många visningar.

Publikationer

Även olika *publikationer* är en viktig informationskanal där myndigheten har möjlighet att lyfta fram viktiga frågor och bidra till den samhällsekonomiska debatten om aktuella ämnen.

Under 2021 producerades tre *nya* publikationer. Utöver den årliga rapporten om avtalsrörelsen och lönebildningen samt den årliga rapporten om löneskillnaden mellan kvinnor och män publicerades en rapport om pandemins påverkan på ekonomin ur ett internationellt perspektiv. Rapporten innehöll förutom en ekonomisk analys också en jämförelse av lönebildningen och parternas agerande under pandemin i de undersökta länderna.

Under året uppdaterades och trycktes skriften ”Lön för mödan” i en ny upplaga. Skriften vänder sig främst till elever och lärare på gymnasienivå. Efterfrågan på skriften är vikande, men upplagan beställdes i ändå drygt 12 000 exemplar under 2021. Konkurrens från likande produkter och en ökad digitalisering av undervisningen – inte minst under pandemin – skulle kunna förklara det vikande intresset. Den upplaga som trycktes under 2021 väntas räcka vårterminen ut år 2022 och någon ytterligare upplaga planeras inte.

Webbplats

Det är också intressant att följa utvecklingen av aktiviteten på *myndighetens webbplats* och titta närmare på vilka delar av informationen som får flest besökare.

På webbplatsen är rapporten om löneskillnader mellan kvinnor och män varje år den mest nedladdade. Det är ett ämne som är intressant under hela året och inte är bundet till publiceringen av rapporten och med längre livslängd följer också fler nedladdningar. De sidor som har flest visningar rör lönestatistiken i olika former.

Omnämmanden i medier

Medieintresset för Medlingsinstitutet svalnade jämfört med föregående år, vilket förklaras av att färre kollektivavtalsförhandlingar genomfördes. Mediernas intresse riktades i stället mot löneutvecklingen och mot slutet av året i synnerhet mot reallöneutvecklingen.

Antalet pressmeddelanden under året var mindre än föregående år, vilket i första hand berodde på färre tillsättningar av medlare.

Instagram

Under året har 32 inlägg gjorts på Instagram och antalet följare har ökat till närmare 200. Innehållet i inläggen har varit blandat mellan nyheter och fakta. Instagram är fortfarande en kanal som Medlingsinstitutet kan utveckla, men kanalen ger oväntat stor draghjälp till webbplatsen. En viktig anledning till att finnas på Instagram är att det skapar rutiner som gör att information snabbt kan läggas ut där den dag behovet uppstår.

Sammanfattning

Bland annat mot det som redovisas i detta avsnitt bedömer Medlingsinstitutet att analys- och informationsverksamhet sammantaget har nått ett bra resultat under 2021 och att den verksamhet och de insatser som gjorts under året utgjort ett väsentligt bidrag till utfallet.

4. Kompetensutveckling

Enligt förordning om årsredovisning och budgetunderlag

- ska myndigheten redovisa de åtgärder som har vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns för att fullgöra de uppgifter som avses i 1 § första stycket (dvs. uppgifter som framgår av myndighetens instruktion och till vad regeringen, i förekommande fall, har angett i regleringsbrev eller i något annat beslut).
- i redovisningen ska det ingå en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till fullgörandet av dessa uppgifter.

Medlingsinstitutet är en myndighet med elva anställda. Förutom den ordinarie personalstyrkan har myndigheten för medlingsverksamheten på lokal nivå förordnat fyra medlare. För tvister på central nivå förordnar Medlingsinstitutet medlare särskilt för varje uppdrag. Ett trettiotal personer står till Medlingsinstitutets förfogande för sådana uppdrag.

4.1 Analys av kompetensbehovet

En av målsättningarna för kompetensförsörjningen under 2021 var att säkerställa kompetensöverföringen inför två kommande pensionsavgångar i slutet av 2021 och början av 2022. Under föregående år förstärktes myndighetens utrednings- och analysverksamhet med en ny utredare och under 2021 var målsättningen att kunna ytterligare förbättra myndighetens utrednings- och analysarbete. Att bibehålla en bred kompetens inom myndighetens olika sak- och expertområden var även fortsättningsvis en viktig målsättning under året.

4.2 Åtgärder för att säkerställa rätt kompetens och uppföljning av myndighetens mål för 2021

Under 2021 har myndigheten rekryterat två nya medarbetare inför kommande pensionsavgångar. De nya medarbetarna tillträder sina tjänster under första kvartalet av 2022. Utöver den fasta personalgruppen har även en visstidsanställd utredare varit anställd under året för ett projekt inom analysverksamheten.

Medlingsinstitutets medarbetare har under året deltagit i externa konferenser, seminarier, kurser och nätverk inom sina respektive sak- och expertområden. De särskilda medlarna erbjöds att delta i tre seminarier om för dem relevanta frågor under året. Digitala möten och konferenser har dominerat även under 2021 med anledning av pandemin.

Utöver myndighetens chef, som utses av regeringen, var nio personer tillsvidareanställda (tre kvinnor och sex män) och en visstidsanställd (kvinna) i december 2021 (jfr december 2020 samma personal som 2021 och december 2019 åtta tillsvidareanställda varav två kvinnor och sex män utöver myndighetschefen).

Åldersfördelningen bland den fasta, tillsvidareanställda personalen (inkl. myndighetens chef) är spridd mellan 40 år och 65 år (december 2021). Medelåldern för denna personalgrupp är 51,9 år (jfr 2020 50,9 år och 2019 51,3 år).

Under 2021 har sammanlagt fem personer haft uppdrag som särskilda medlare. Medlingsinstitutet har förordnat tre män och två kvinnor som medlare i totalt två tvister på central nivå. **Tabell 4.1** visar hur medlingsuppdragen fördelats mellan kvinnor och män 2013–2021.

Tabell 4.1 Medlingsuppdragen på central nivå 2013–2021

	Antal tvister där medlare förordnats	Antal män som medlat	Antal kvinnor som medlat	Antal tvister där kvinnor förordnats som medlare
2013	25	18	5	12
2014	6	10	2	2
2015	2	3	1	2
2016	27	17	8	17
2017	16	11	6	9
2018	0	0	0	0
2019	2	4	1	2
2020	8	11	2	3
2021	2	3	2	2

Källa: Medlingsinstitutet (W3D3)

4.3 Bedömning

Medlingsinstitutet gör utifrån verksamhetens samlade resultat bedömningen att de genomförda kompetensförsörjningsåtgärderna har bidragit till att myndigheten haft den kompetens och bemanning som behövts för att kunna åstadkomma efterfrågat resultat.

4.4 Mål för kompetensförsörjningen 2022–2023

Inför åren 2022–2023 är målet för Medlingsinstitutets kompetensförsörjning att behålla den kompetens som finns samt ge medarbetarna möjlighet att utveckla sina kunskaper inom respektive specialområde. Arbetet med att ge utrymme för ett utökat kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan medarbetarna kommer att vara viktigt då två nyanställda börjar sina anställningar på myndigheten under 2022.

Det kommer även fortsättningsvis att erbjudas möjlighet att gå på kurser och utbildningar. Under 2022 kommer alla medarbetare att ha möjlighet att delta i seminarier och konferenser arrangerade av SNS – Studieförbundet Näringsliv och Samhälle. Det är också viktigt att delta i olika arbetsgrupper och nätverk för att byta erfarenheter och lära av varandra.

Även medlareseminarier kommer att ordnas där kompetensutvecklingsinsatser ingår för både särskilda och fasta medlare. Vid behov kommer nya särskilda medlare erbjudas ett utbildningstillfälle som organiseras av myndigheten.

5. Verksamhetens kostnader och intäkter 2019–2021

Tabell 5.1 Verksamhetens kostnader 2019–2021 (tkr)

År	Verksamhet		Summa (tkr)
	Medling (tkr)	Analys/information (tkr)	
2019	6 777	45 354	52 131
2020	6 914	46 271	53 185
2021	6 149	49 750	55 899

Källa: Medlingsinstitutet (Unit4)

Tabell 5.2 Verksamhetens intäkter 2019–2021 (tkr)

År		Verksamhet		
		Medling (tkr)	Analys/information (tkr)	Summa (tkr)
2019	Intäkter av anslag	6 776	45 350	52 126
	Intäkter av avgifter och andra ersättningar	0	0	0
	Finansiella intäkter	0,65	4,35	5
2020	Intäkter av anslag	6 913	46 263	53 176
	Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1	7	8
	Finansiella intäkter	0,1	0,9	1
2021	Intäkter av anslag	6 145	49 721	55 866
	Intäkter av avgifter och andra ersättningar	3,6	29,4	33
	Finansiella intäkter	0	0	0

Källa: Medlingsinstitutet (Unit4)

Finansiella dokument

RESULTATRÄKNING

(tkr)	Not	2021	2020
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	55 866	53 176
Intäkter av bidrag		33	8
Finansiella intäkter	2	0	1
Summa		55 899	53 185
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	3	-15 863	-16 122
Kostnader för lokaler		-1 190	-1 168
Övriga driftkostnader	4	-38 531	-35 570
Finansiella kostnader	5	0	-1
Avskrivningar och nedskrivningar		-314	-324
Summa		-55 899	-53 185
Verksamhetsutfall		0	0

BALANSRÄKNING

(tkr)	Not	2021-12-31	2020-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	6	317	429
Summa		317	429
Materiella anläggningstillgångar			
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	7	502	640
Summa		502	640
Kortfristiga fordringar			
Fordringar hos andra myndigheter	8	155	157
Summa		155	157
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	9	491	510
Summa		491	510
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	10	-1 547	-7 345
Summa		-1 547	-7 345
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	11	3 916	10 255
Summa		3 916	10 255
SUMMA TILLGÅNGAR		3 834	4 646
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Summa	12	0	0
Avsättningar			
Övriga avsättningar	13	349	322
Summa		349	322
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	14	819	1 069
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	15	613	704
Leverantörsskulder		189	215
Övriga kortfristiga skulder	16	287	550
Summa		1 908	2 539
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	17	1 577	1 785
Summa		1 577	1 785
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		3 834	4 646

ANSLAGSREDOVISNING

Redovisning mot anslag

Anslag (tkr)	Ing. över- förings- belopp	Årets till- delning enl. regl. brev	Omdispo- nerade anslags- belopp	Indrag- ning	Totalt disponi- belt belopp	Utgifter	Utgående över- förings- belopp	
Not								
Uo 14 2:4 Ramanslag Medlingsinstitutet ap.1 Förvaltningskostnader (ram)	18	7 345	55 747	0	-5 679	57 413	-55 866	1 547
Summa		7 345	55 747	0	-5 679	57 413	-55 866	1 547

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Medlingsinstitutets bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverket (ESV):s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF (Förordning om myndigheters bokföring) tillämpar Medlingsinstitutet brytdagen den 5 januari.

Efter brytdagen har fakturor överstigande 20 tkr bokförts som periodavgränsningsposter.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas egenutvecklade dataprogram, förvärvade licenser och rättigheter samt maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst 20 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år. Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod från den månad tillgången tas i bruk.

Tillämpade avskrivningstider

3 år	Datorer och kringutrustning
5 år	Dataprogram och licenser Inredningsinventarier Maskiner och tekniska anläggningar Övriga kontorsmaskiner

Bärbara datorer kostnadsförs direkt.

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp.

Ersättningar och andra förmåner 2021

Ledande befattningshavare / styrelseuppdrag

	Ersättning i tkr
Irene Wennemo Generaldirektör	1 346,1
Ordförande, Rådet för forskningens infrastruktur	
Bilförmån	71,2
Övriga förmåner	1,8

Insynsrådets ledamöter / andra styrelseuppdrag

	Ersättning i tkr
Karolina Ekholm	4,5
Styrelseledamot, AP7	
Styrelseledamot, Nordiska Investeringsbanken (NIB)	
Styrelseledamot, Nasdaq Clearing	
Ledamot, Riksgäldens vetenskapliga råd	
Styrelseordförande, Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi (ESO)	

	Ersättning i tkr
Jonas Malmberg	4,5
Styrelseledamot, ELM English Language Materials AB	
Styrelseledamot, Malmberg & Blom AB	
Styrelseledamot, Institutet för Social Civilrätt vid Stockholms universitet	

	Ersättning i tkr
Erland Olauson	43,9
Styrelseledamot, Startkraft AB	
Styrelseledamot, Försäkringskassan	
I beloppet ingår även arvode från medlingsuppdrag under 2021.	

	Ersättning i tkr
Gunilla Runnquist	117,2
Inga andra uppdrag	
I beloppet ingår även arvode från medlingsuppdrag under 2021.	

Anställdas sjukfrånvaro

I tabellen redovisas anställdas totala sjukfrånvaro i förhållande till den sammanlagda ordinarie arbetstiden.

Vidare redovisas andel av totala sjukfrånvaron under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

Sjukfrånvaro	2021	2020
Totalt	0,38%	0,32%
Andel 60 dagar eller mer	0,00%	0,00%
Kvinnor	-	-
Män	-	-
Anställda – 29 år	-	-
Anställda 30 år – 49 år	-	-
Anställda 50 år –	-	-

Sjukfrånvaron 2020–2021 lämnas inte för nedanstående grupper eftersom antalet anställda i respektive grupp är under 10 personer.

Kvinnor

Män

Anställda – 29 år

Anställda 30 år – 49 år

Anställda 50 år –

Noter**(tkr)****Resultaträkning**

Not	1	Intäkter av anslag	2021	2020
		Intäkter av anslag	55 866	53 176
		Summa	55 866	53 176
		Utgifter i anslagsredovisningen	-55 866	-53 176
		Saldo	0	0

Not	2	Finansiella intäkter	2021	2020
		Övriga ränteintäkter	0	1
		Summa	0	1

Not	3	Kostnader för personal	2021	2020
		Lönekostnader (exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	9 427	9 766
		<i>Varav lönekostnader ej anställd personal</i>	598	1 330
		Sociala avgifter	6 197	6 217
		Övriga kostnader för personal	239	139
		Summa	15 863	16 122

Belopp från föregående år är omräknade då noten har fått en ny uppställning. Lönekostnader för ej anställd personal har minskat. Det beror på att kostnader för medlararvoden blev lägre jämfört med 2020. Lönekostnaden påverkas av antalet medlingar Medlingsinstitutet utser medlare till under året.

Not	4	Övriga driftkostnader	2021	2020
		Reparationer och underhåll	48	31
		Reaförlust vid avyttring av anläggningstillgång	30	0
		Offentligrättsliga avgifter, skatter, kundförluster	15	13
		Resor, representation, information	70	53
		Köp av varor	441	319
		Köp av tjänster	37 927	35 154
		Summa	38 531	35 570
		<i>Underindelning av Köp av tjänster:</i>		
		SCB officiell lönestatistik	28 650	26 050
		Statistik från övriga leverantörer	6 088	6 024
		Köpta IT-tjänster	1 336	1 233
		Övrigt som utbildning, frakt, kostnad för årsredovisning, översättning m.m.	1 006	1 043
		Ekonomi och löneadministration	847	804
			37 927	35 154

Belopp från föregående år är omräknade då noten har fått en ny uppställning. Ökade driftkostnader jämfört med föregående år beror främst på ökade kostnader av tjänster från Statistiska centralbyrån (SCB). Undersökningen Labor Cost Survey genomförs vart fjärde år och belastar åren 2021–2022.

Not	5	Finansiella kostnader	2021	2020
		Övriga finansiella kostnader	0	1
		Summa	0	1

Balansräkning

Not	6	Balanserade utgifter för utveckling	2021-12-31	2020-12-31
		Ingående anskaffningsvärde	1 108	1 108
		Summa anskaffningsvärde	1 108	1 108
		Ingående ackumulerade avskrivningar	-678	-558
		Årets avskrivningar	-112	-120
		Summa ackumulerade avskrivningar	-790	-678
		Utgående bokfört värde	317	430
Not	7	Maskiner, inventarier, installationer m.m.	2021-12-31	2020-12-31
		Ingående anskaffningsvärde	1 989	1 454
		Årets anskaffningar	108	535
		Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	-217	0
		Summa anskaffningsvärde	1 880	1 989
		Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 349	-1 146
		Årets avskrivningar	-202	-203
		Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	174	0
		Summa ackumulerade avskrivningar	-1 377	-1 349
		Utgående bokfört värde	502	640
Not	8	Fordringar hos andra myndigheter	2021-12-31	2020-12-31
		Fordran ingående mervärdesskatt	155	157
		Summa	155	157
Not	9	Förutbetalda kostnader	2021-12-31	2020-12-31
		Förutbetalda hyreskostnader	265	258
		Övriga förutbetalda kostnader	226	251
		Summa	491	510
Not	10	Avräkning med statsverket	2021-12-31	2020-12-31
		Anslag i räntebärande flöde		
		Ingående balans	-7 345	-5 725
		Redovisat mot anslag	55 866	53 176
		Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-55 747	-55 521
		Återbetalning av anslagsmedel	5 679	725
		Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-1 547	-7 345
		Summa Avräkning med statsverket	-1 547	-7 345

Balansräkning

Not	11	Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	2021-12-31	2020-12-31
		Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	3 916	10 255
		Summa	3 916	10 255
		Beviljad kredit enligt regleringsbrev	6 000	6 000
		Maximalt utnyttjad kredit	0	0

Not	12	Myndighetskapital	2021-12-31	2020-12-31
-----	----	-------------------	------------	------------

Myndighetskapital saknas och därför redovisas inte någon specifikationstabell.

Not	13	Övriga avsättningar	2021-12-31	2020-12-31
-----	----	---------------------	------------	------------

Avsättning för lokalt omställningsarbete

Ingående balans	322	296
Årets förändring	27	26
Utgående balans	349	322

Medlingsinstitutet avser att utnyttja denna avsättning under 2022 med 50 (tkr).

Not	14	Lån i Riksgäldskontoret	2021-12-31	2020-12-31
-----	----	-------------------------	------------	------------

Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.

Ingående balans	1 069	858
Under året nyupptagna lån	108	535
Årets amorteringar	-358	-324
Utgående balans	819	1 069
Beviljad låneram enligt regleringsbrev	1 500	1 500
Utnyttjad låneram inklusive finansiell leasing	819	1 069

Not	15	Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2021-12-31	2020-12-31
-----	----	---	------------	------------

Utgående mervärdesskatt	0	10
Arbetsgivaravgifter	244	338
Leverantörsskulder andra myndigheter	369	356
Summa	613	704

Skulden för arbetsgivaravgifter har minskat per 2021-12-31. Skuldminskningen beror på att några av 2020 års medlararvoden betalades ut i samband med löneutbetalningen i december 2020 varför en relaterad skuld för arbetsgivaravgifter fanns bokförd per 2020-12-31. Någon motsvarande utbetalning av medlararvoden har inte ägt rum i december 2021.

Balansräkning

Not	16	Övriga kortfristiga skulder	2021-12-31	2020-12-31
		Personalens källskatt	287	550
		Summa	287	550

Skulden för personalens källskatt har minskat per 2021-12-31. Skuldminskningen beror på att några av 2020 års medlararvoden betalades ut i samband med löneutbetalningen i december 2020 varför en relaterad skuld för personalens källskatter fanns bokförd per 2020-12-31. Någon motsvarande utbetalning av medlararvoden har inte ägt rum i december 2021.

Not	17	Upplupna kostnader	2021-12-31	2020-12-31
		Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	1 255	1 098
		Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	0	516
		Övriga upplupna kostnader	322	171
		Summa	1 577	1 785

Anslagsredovisning

Not	18	Uo 14 2:4 ap.1 Förvaltningskostnader Medlingsinstitutets Ramanslag
------------	-----------	---

Medlingsinstitutet får disponera 1 666 tkr av det ingående överföringsbeloppet på 7 345 tkr d.v.s. 3 % av föregående års tilldelning 55 521 tkr enligt regleringsbrevet.

Anslaget är räntebärande.

SAMMANSTÄLLNING ÖVER VÄSENTLIGA UPPGIFTER

(tkr)	2021	2020	2019	2018	2017
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Utnyttjad	819	1 069	858	376	564
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	6 000	6 000	6 000	6 000	5 979
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	0	0	4	13	42
Räntekostnader	0	0	27	63	61
Anslagskredit					
Beviljad	1 672	2 526	1 787	1 753	1 754
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Anslag					
<i>Ramanslag</i>					
Anslagssparande	1 547	7 345	5 725	7 796	6 989
Bemyndiganden, Ej tillämpligt					
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	11	10	8	9	8
Medelantalet anställda (st)*	11	11	9	9	8
Driftkostnad per årsarbetskraft**	5 053	5 286	6 493	5 797	6 621
Kapitalförändring					
Årets	0	0	0	0	0
Balanserad	0	0	0	0	0

* I beräkningen av medelantalet anställda är inte eventuellt tjänstledig personal frånräknad.

** Driftkostnad per årsarbetskraft påverkas kraftigt av posten övriga driftkostnader i resultaträkningen där köpta tjänster från Statistiska centralbyrån (SCB) ingår, se not 4.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm den 22 februari 2022

Irene Wennemo
Generaldirektör

Sändlista

Handlingarna lämnas elektroniskt som en pdf-fil till:

Arbetsmarknadsdepartementet:

arbetsmarknadsdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

Ekonomistyrningsverket: registrator@esv.se

Finansdepartementet: finansdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

Riksdagens utredningstjänst: petita@riksdagen.se

Riksrevisionen: arsredovisning@riksrevisionen.se

Statskontoret: registrator@statskontoret.se